

VLAAMS PARLEMENT

ZITTING 1995-1996

26 JUNI 1996

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren **Stefaan Platteau, John Taylor, Carlos Lisabeth, Herman De Reuse, Jean-Marie Bogaert en Jos Geysels** –

betreffende de bespreking van het Boek van het Rekenhof 1995 – 7e boek met opmerkingen en informatie voorgelegd aan het Vlaams Parlement

Het Vlaams parlement,

– gelet op het zevende boek met opmerkingen en informatie voorgelegd door het Rekenhof voorgelegd aan het Vlaams Parlement ;

– gelet op de bespreking in de Commissie voor Financiën en Begroting ;

– verzoekt de Vlaamse regering de hierna volgende aanbevelingen in haar beleid op te nemen :

1. Algemene aanbevelingen die werden geformuleerd tijdens de de bespreking van de hierna volgende onderwerpen en die het belang van het betrokken dossier overstijgen

1. Alternatieve financieringen zoals die met betrekking tot de Liefkenshoektunnel, waarbij het risico volledig ten laste van de overheid wordt gelegd en de privé-partners enkel delen in de mogelijke baten, moeten in de toekomst onmogelijk worden gemaakt.

2. Het contractueel verlenen van de gewestwaarborg aan projecten zonder dat daarvoor een decretale basis bestaat, kan enkel met een voorafgaande machtiging van het Vlaams Parlement (via het begrotingsdecreet). Zodra hieruit financiële verplichtingen voortvloeien, dienen onverwijld de nodige kredieten te worden aangevraagd.

3. De administratie moet bij gunningen van overheidsopdrachten waarbij het prijsregulerende effect van de mededinging niet heeft gespeeld, alle reglementair voorziene mogelijkheden tot prijzencontrole optimaal aanwenden, met inbegrip van controles op de boekhouding van de aannemers.

4. De administratie moet de decretaal en reglementair opgelegde verplichtingen inzake financiële rapportering betreffende de Vlaamse openbare instellingen en diensten met afzonderlijk beheer strikt en tijdig nakomen. De opgelopen achterstand moet zo vlug mogelijk worden weggewerkt.

Door de minister van Financiën en Begroting dienen de nodige initiatieven te worden genomen opdat de technische problemen in verband met het opstellen van de rekeningen van de Diensten met Afzonderlijk Beheer (DAB's) zo vlug mogelijk zouden worden opgelost.

Ter compensatie van het wegvallen van het voorafgaand visum van het Rekenhof voor de uitgaven van de diensten met afzonderlijk beheer, dient een deugdelijk intern controlesysteem te worden uitgebouwd aan de hand van schriftelijk vastgelegde, precieze taakomschrijvingen, controleprocedures en verantwoordelijkheden.

2. De toekenning van studietoelagen voor het hoger onderwijs

1. Uitgangspunt

De talrijke uitzonderingsmaatregelen die aan het toekenningssysteem toegevoegd worden en het steeds ingewikkelder maken, geven aanleiding tot fouten. Zo is bijvoorbeeld het netto-belastbaar inkomen geen getrouwe weergave van de werkelijke welvaartssituatie, waardoor er zoveel uitzonderingen (ook het Kadastraal Inkomen) aan het systeem toegevoegd werden. Een democratisch debat over het effect van de huidige vormen van studiefinanciering, en bijgevolg ook de studietoelagen, op de democratisering van het onderwijs moet gevoerd worden. Een studie kan gewijd worden aan :

a) de vereenvoudiging van de huidige reglementering met het oog op een snelle en efficiënte uitbetaling van de toelagen, onderzoek naar de opportuniteit van de terugvorderingen inbegrepen ;

b) daarbij kunnen zowel voor het hoger- als het secundair onderwijs de toekenningsparameters getoetst worden en aan de huidige realiteit.

2. De interne controle moet degelijk uitgebouwd worden

Het is de bedoeling te komen tot een kwaliteitsmix tussen snelheid, correctheid, en begrijpelijkheid van de toekenningen of afwijzingen. Dit kan als volgt :

a) keuring van het eindprodukt (de toekenning of afwijzing) door middel van periodiek georganiseerde steekproefsgewijze controles. Betere uitbouw van de module voor het opvragen van informatie bij onvolledige dossiers. Essentieel is dat het resultaat van de steekproeven vastgelegd wordt ;

b) betere beheersing van de toelevering van de informatie. Door middel van een analyse van de informatiebehoeften van de kandidaat-aanvragers kan voorlichting en actieve ondersteuning gegeven worden naar bepaalde doelgroepen toe ;

c) permanente opleiding en nauwkeurige instructie zijn belangrijk voor een goede interne controle. Dit moet leiden tot de opmaak van een kwaliteitshandboek.

3. Terugvorderingen en herzieningen

a) Een gedetailleerde studie wordt aanbevolen over de terugvordering zowel vanuit de doelstelling van het studietoelagenstelsel (effectiviteit en efficiëntie) als de economie van terugvorderingen (kosten-baten).

b) De terugvorderingsmogelijkheid is nodig om oneigenlijk gebruik van de studietoelagen te bestrijden. In dit verband moet in de wet van 19 juli 1971 verwezen worden naar de toepassing van het KB van 31 mei 1933 ter bestrijding van subsidiefraude.

c) Vermoedelijke inkomsten. Voor de nu wettelijk verplichte herziening bij toekenning op basis van gegevens die op het moment van de toekenning onjuist waren of nog niet exact vastgesteld konden worden moet een oplossing gezocht worden. Indien de dienst kan garanderen dat zij binnen een redelijke termijn de voorlopige toekenningsbasis nauw kan doen aansluiten bij de definitieve toekenningsbasis, dan kan de wet zo gewijzigd worden, dat de voorlopige toekenning ook de definitieve wordt.

4. Termijnstelling

Het is beter piekbelasting te vermijden dan organisatorische maatregelen te nemen die de negatieve gevolgen van een te strakke termijnstelling moeten opvangen. Alvorens maatregelen te nemen is het nuttig een tijdsfunctie-analyse te maken.

5. Implementatie van de wijzigingen

a) Studies moeten binnen een redelijke termijn uitgevoerd worden. De optie voor een globale herziening van de wet van 1 juli 1971 mag dringende wijzigingen niet op de lange baan schuiven.

b) Aan de toestand waarbij de in de wet van 1 juli 1971 voorziene terugvorderingen en herzieningen nu niet uitgevoerd worden, moet op korte termijn een einde gesteld worden.

c) De planning moet opgevolgd worden. Het Rekenhof moet tijdig op de hoogte gehouden worden van de voorstellen en planning tot verandering van de wet van 1 juli 1971.

3. De Liefkenshoektunnel

1. Alternatieve financieringen zoals die met betrekking tot de Liefkenshoektunnel, waarbij het risico volledig ten laste van de overheid wordt gelegd en de privé-partners enkel delen in de mogelijke baten, moeten in de toekomst onmogelijk worden gemaakt.

2. Het contractueel verlenen van de gewestwaarborg aan projecten zonder dat daarvoor een decretale basis bestaat, kan enkel met een voorafgaande machtiging van het Vlaams Parlement (via het begrotingsdecreet). Zodra hieruit financiële verplichtingen voortvloeien, dienen onverwijld de nodige kredieten te worden aangevraagd.

3. De administratie moet bij gunningen van overheidsopdrachten waarbij het prijsregulerende effect van de mededinging niet heeft gespeeld, alle reglementair voorziene mogelijkheden tot prijzencontrole optimaal aanwenden, met inbegrip van controles op de boekhouding van de aannemers. In dit verband dringt het Vlaams Parlement aan op de strikte

toepassing van het dienstorder (LI 93/115) dat de secretaris-generaal van het departement Leefmilieu en Infrastructuur hierover in 1993, op vraag van het Rekenhof, aan zijn diensten heeft gestuurd.

4. Het Rekenhof moet op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen en beslissingen inzake de Liefkenshoektunnel. Tevens moet het toegang hebben tot alle boekhoudkundige verantwoordingsstukken die nodig zijn om de rechtmatigheid van de jaarlijkse financiële bijdrage van het Vlaams Gewest ter aanzuivering van de exploitatietekorten van de tunnel, naar behoren te kunnen controleren.

5. Een verder onderzoek naar de verantwoordelijkheden dient gevoerd op basis van de door het Rekenhof vastgestelde laakbare feiten.

4. Het Vlaams Infrastructuurfonds (VIF)

1. De administratie moet de decretaal en reglementair opgelegde verplichtingen inzake financiële rapportering over het VIF strikt en tijdig nakomen. De opgelopen achterstand (sinds de oprichting in 1992 werden aan het Rekenhof nog geen volledige rekeningen voorgelegd) moet zo vlug mogelijk worden weggewerkt.

Door de minister van Financiën en Begroting dienen de nodige initiatieven te worden genomen opdat de technische problemen in verband met het opstellen van de rekeningen van de Diensten met Afzonderlijk Beheer (DAB's) zo vlug mogelijk zouden worden opgelost.

2. De Vlaamse regering moet jaarlijks zoals reglementair vastgelegd aan het Vlaams Parlement omstandig verslag uitbrengen over de ontvangsten en uitgaven, de actieprogramma's en de werking van het VIF. In dat verslag moet zij aantonen hoe en in welke mate het VIF zijn belangrijkste doelstellingen heeft nagestreefd en of bereikt. Deze doelstellingen zijn :

- de creatie van een rechtstreekse band tussen de ontvangsten die kunnen worden verworven uit de exploitatie van de infrastructuur, en de uitgaven. Deze band zou moeten resulteren in een stijging van de ontvangsten en een zuiniger aanwending van de middelen ;

- de invoering van efficiënte en snelle betalingsprocedures, waardoor verwijlrenten wegens laattijdige betalingen kunnen worden vermeden of beperkt.

Aangezien de Vlaamse regering tot op heden nog geen enkel verslag aan het Vlaams Parlement heeft voorgelegd, moet het eerstvolgende verslag de periode 1992-1995 bestrijken. Het is elementair, uit respect van de parlementaire democratie, dat het verslag voor de periode 1992-1995 uiterlijk tegen 31 december 1996 wordt neergelegd.

3. Vanaf 1997 moet de begroting van het VIF in overeenstemming worden gebracht met de Benelux-economische classificatie en de programmastructuur van de centrale begroting.

4. Ter compensatie van het wegvallen van het voorafgaand visum van het Rekenhof voor de uitgaven van het VIF, dient een deugdelijk intern controlesysteem te worden uitgebouwd aan de hand van schriftelijk vastgelegde, precieze taakomschrijvingen, controleprocedures en verantwoordelijkheden.

5. De uitvoering van de investeringsprogramma's voor de wegen

– De overheid moet bij de uitvoering van de jaarlijkse investeringsplannen, binnen het algemeen beleid, een gelijkmatige spreiding van de gunningen van de overheidsopdrachten over het gehele jaar nastreven. De huidige eindejaarsconcentraties, die een correcte administratieve afhandeling en een degelijke controle bemoeilijken, moeten in de toekomst worden vermeden.

– Maatregelen moeten worden genomen om de beleidskredieten te vrijwaren van bezwaring met allerlei aanvullende kosten, zoals verrekeningen en verwijlinteressen. In de mate dat dergelijke aanvullende uitgaven onvermijdelijk zijn, moet het bufferbedrag dat hiervoor in de investeringsprogramma's is voorzien, nauwkeuriger worden ingeschat.

6. De betalingsachterstand bij de Administraties van de Wegen en de Waterwegen en het tekort aan ordonnanceskredieten voor 1994

– De administratie zou de bestaande systemen voor de ramming en het beheer van de begrotingskredieten moeten bijsturen om te late betalingen wegens gebrek aan kredieten en de daaruit voortvloeiende verwijlinteressen in de toekomst te vermijden.

– De Vlaamse regering zou na het verstrijken van ieder begrotingsjaar aan het Rekenhof moeten rapporteren over :

1° de gedurende het voorbije jaar betaalde verwijlinteressen en de oorzaken ervan ;

2° de op het einde van het begrotingsjaar vervallen schuldvorderingen die de volgende begrotingen zullen bezwaren.

Hierover zal het Rekenhof dan verslag uitbrengen aan het Vlaams Parlement bij de voorlegging van de voorafbeelding van de uitvoering van de begroting, zoals voorgeschreven in artikel 77 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit.

Stefaan PLATTEAU

John TAYLOR

Carlos LISABETH

Herman DE REUSE

Jean-Marie BOGAERT

Jos GEYSELS
